

ข้อเสนอโครงการเบื้องต้น (Project Brief) สำหรับโครงการภายใต้แผนงาน/โครงการที่มีวัตถุประสงค์
เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมตามบัญชีท้าย พ.ร.ก. ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา
และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของ
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563

1. ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมและถ่ายทอดองค์ความรู้การเพาะเลี้ยงปูม้าเชิงพาณิชย์เพื่อเสริมสร้างธุรกิจ
ประมงชุมชนและประมงชายฝั่งเพชรบุรี
2. พื้นที่ดำเนินการ ธนาคารปูม้าแปปลาชุมชนแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม, ธนาคารปูม้าชุมชนคลอง
เทียน อำเภอลำทับ, ธนาคารปูม้าชุมชนหาดเจ้าสำราญ-แหลมผักเบี้ย ตำบลหาดเจ้าสำราญ อำเภอมือง
เพชรบุรี, ศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุกรรมสัตว์น้ำเพชรบุรี อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
3. ระยะเวลาดำเนินการ 12 เดือน (เริ่มต้นเดือน ตุลาคม 2563)
4. หน่วยงานผู้รับผิดชอบ (หน่วยรับงบประมาณ) (กรม/จังหวัด/หน่วยงานรัฐ) ศูนย์วิจัยและพัฒนา
พันธุกรรมสัตว์น้ำเพชรบุรี กองวิจัยและพัฒนาพันธุกรรมสัตว์น้ำ กรมประมง
กระทรวง เกษตรและสหกรณ์
5. วงเงินงบประมาณ 5,971,950 ล้านบาท (ห้าล้านเก้าแสนเจ็ดหมื่นหนึ่งพันเก้าร้อยห้าสิบบาทถ้วน)
6. ความสอดคล้องกับกรอบนโยบายการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม
 - 4.1 แผนงานหรือโครงการลงทุนและกิจกรรมการพัฒนาที่สามารถพลิกฟื้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
เพิ่มศักยภาพและยกระดับการค้า การผลิต และการบริการในสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญของ
ประเทศ โดยครอบคลุมภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้าและการลงทุน ท่องเที่ยวและบริการ
 - เป้าหมาย สร้างรายได้จากภาคการผลิตและภาคบริการที่ทันสมัย ในพื้นที่เป้าหมาย
โปรดระบุ
 - ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม การค้า/การลงทุน
 - ภาคท่องเที่ยวและบริการ อื่นๆ ระบุ
 - 4.2 แผนงานฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน ผ่านการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อสร้างงาน
สร้างอาชีพ โดยการส่งเสริมตลาดสำหรับผลผลิต และผลิตภัณฑ์ของธุรกิจชุมชนที่เชื่อมโยง
กับการท่องเที่ยวหรือภาคบริการอื่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชุมชน การจัดหาปัจจัย
การผลิตและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและชุมชน
รวมทั้งการสร้างการเข้าถึงช่องทางการตลาด พร้อมทั้งยกระดับมาตรฐานคุณภาพและมูลค่าเพิ่ม
ของสินค้าและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและชุมชน

- เป้าหมาย กระตุ้น เศรษฐกิจฐานรากเพื่อสร้างงาน สร้างรายได้
ไปรตระบุ
 - พัฒนาสินค้าและบริการของชุมชน พัฒนาการตลาดและสิ่งอำนวยความสะดวก
 - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและส่งเสริมสาธารณะประโยชน์ระดับชุมชน
 - ส่งเสริมและพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน เกิดการฟื้นฟูและพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
 - อื่นๆ ระบุ

4.3 แผนงานหรือโครงการเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชน รวมถึงการลงทุนต่างๆของภาคเอกชน เพื่อให้สถานะการบริโภคและการลงทุนกลับเข้าสู่ระดับปกติได้โดยเร็ว

- เป้าหมาย กระตุ้นเศรษฐกิจด้วยการบริโภคและการใช้จ่ายภายในประเทศ
ไปรตระบุ
 - ส่งเสริมและกระตุ้นการบริโภค ส่งเสริมและกระตุ้นการลงทุน
 - อื่นๆ ระบุ

4.4 แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานผ่านการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ยกกระดับโครงสร้างพื้นฐานและสนับสนุนกระบวนการผลิตเพื่อการพัฒนาประเทศในระยะต่อไป

- เป้าหมาย สร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนภาคการผลิตและบริการที่ทันสมัยและเศรษฐกิจฐานราก
ไปรตระบุ
 - การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำและระบบชลประทาน
 - การพัฒนา/ปรับปรุงโครงข่ายคมนาคม
 - การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก การพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์ม
 - อื่นๆ ระบุ

7. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล

ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบให้มีการขยายผลธนาคารปูม้าเพื่อ “คืนปูม้าสู่ทะเลไทย” ไปสู่ชุมชนอื่น ๆ อย่างรวดเร็วในชุมชนชายฝั่ง จำนวน ๕๐๐ ชุมชน ในระยะเวลา ๒ ปี โดยให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักประสานงานร่วมกันระหว่างทุกภาคส่วน ประกอบด้วย (๑) กรมประมง (๒) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (๓) ธนาคารออมสิน (๔) บริษัทประชารัฐรักสามัคคี (๕) บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด และ (๖) กระทรวงพาณิชย์ โดยให้นำผลงานวิจัยที่

มีองค์ความรู้เดิมและมาต่อยอดเพื่อเพิ่มอัตราการรอดของลูกปูม้า ก่อนปล่อยคืนสู่ทะเล และให้มีการขยายผลของธนาคารปูม้าที่มีอยู่และประสบความสำเร็จไปสู่ชุมชนอื่น ๆ อย่างเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสถานะชุมชน และตามนโยบายหลักที่สำคัญของรัฐบาล ข้อที่ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก ข้อที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

จากสถานการณ์ปัจจุบันทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยเฉพาะทรัพยากรปูม้านับว่ามีคุณค่าและมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ที่ได้รับความสนใจอย่างมากทั้งจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เนื่องจากเป็นสัตว์น้ำที่นิยมบริโภคโดยทั่วไป และเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศ โดยมีมูลค่าหลายพันล้านบาทต่อปี แต่ผลผลิตส่วนใหญ่ได้จากการจับจากธรรมชาติในอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามัน ซึ่งในปัจจุบันมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง สืบเนื่องได้จากปริมาณการจับปูม้าในธรรมชาติที่มีปริมาณลดลงสาเหตุจากประชากรปูม้าไม่สามารถเจริญเติบโตขึ้นทดแทนปริมาณการจับของผู้ทำการประมงได้ จากสถิติการประมงแห่งประเทศไทย ๒๕๖๐ (กรมประมง, ๒๕๖๒) ปริมาณสัตว์น้ำเค็มรวมเพาะเลี้ยงชายฝั่งในส่วนของปูม้า พบว่าในปี ๒๕๕๖ มีปริมาณปูม้าที่จับได้ ๒๕,๗๐๐ ตัน ในปี ๒๕๕๗ ปริมาณปูม้าที่จับได้ ๒๘,๓๐๐ ตัน ลดลงในปี ๒๕๕๘ มีปริมาณปูม้าที่จับได้ ๒๖,๙๐๐ ตัน ในปี ๒๕๕๙ ปริมาณปูม้าเพิ่มขึ้นเป็น ๓๖,๑๐๐ ตัน และปริมาณที่จับได้ลดลงในปี ๒๕๖๐ อยู่ที่ ๓๕,๙๐๐ ตัน แต่เมื่อสังเกตจากมูลค่าที่ได้รับ พบว่าในปี ๒๕๕๖ มีมูลค่าจากปริมาณการจับปูม้า ๓,๕๖๑.๗ ล้านบาทและมีมูลค่าสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็น ๕,๙๔๘.๘ ล้านบาทในปี ๒๕๕๙

ปัจจุบันมีหน่วยงานหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ตลอดจนภาคประชาชน ชุมชนในท้องถิ่น ได้มีการประสานงานร่วมกัน เพื่อที่จะหาแนวทางในการเพิ่มประชากรปูม้าในธรรมชาติให้มีปริมาณเพิ่มขึ้น มีการจัดตั้งธนาคารปูม้าของชุมชนในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทั่วประเทศ ในการฟื้นฟูทรัพยากรปูม้าให้กับท้องทะเลไทย ด้วยวิธีการง่าย ๆ แต่ก่อประโยชน์ให้กับธรรมชาติและเศรษฐกิจประมงปูม้าอย่างมหาศาล ตลอดจนการหาแนวทางการอนุรักษ์ พื้นฟู ส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง โดยเฉพาะธนาคารปูม้าที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งในปัจจุบันมีจำนวน 7 แห่ง

ศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุกรรมสัตว์น้ำเพชรบุรี กองวิจัยและพัฒนาพันธุกรรมสัตว์น้ำ กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่บริเวณชายฝั่งของจังหวัดเพชรบุรี ตระหนักถึงผลกระทบดังกล่าว โดยมีการดำเนินการวิจัยด้านการเพาะพันธุ์และการอนุบาลปูม้ามาอย่างต่อเนื่อง และได้เห็นความสำคัญของการเพิ่มประชากรปูม้า จึงได้มีการดำเนินการร่วมกับธนาคารปูม้าชุมชนหาดเจ้าสำราญ - แหลมผักเบี้ย ตำบลหาดเจ้าสำราญ อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี นำแม่ปูม้าซึ่งมีไข่นอกกระดองมาทำการเพาะและอนุบาลลูกปูม้าในบ่อดินก่อนนำไปปล่อยกลับคืนสู่ธรรมชาติเพื่อเป็นการทดแทนปริมาณการจับปูม้าของชาวประมงในพื้นที่ อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มประชากรปูม้าในธรรมชาติ สามารถสร้าง

อาชีพที่ยั่งยืน สร้างรายได้อย่างมั่นคงให้กับคนในชุมชน และที่สำคัญเป็นการอนุรักษ์พันธุกรรมปูม่าให้อยู่คู่ท้องทะเลไทย ปัจจุบันศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุกรรมสัตว์น้ำเพชรบุรี ได้ดำเนินงานวิจัยเรื่อง ผลของช่วงแสงต่อการเจริญเติบโตและอัตราการรอดตายของปูม่า เพื่อเพิ่มอัตราการรอดตายของปูม่า และศึกษาสัดส่วนเพศที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้สร้างประชากรพื้นฐานในการพัฒนา ดำรงสายพันธุ์และปรับปรุงพันธุ์ต่อไป อย่างไรก็ตามวิธีการนำแม่ปูม่าซึ่งมีไข่นอกกระดองมาเพาะฟักแล้วปล่อยกลับคืนสู่ทะเลของธนาคารปูม่าก็มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อรวบรวมแม่ปูไข่นอกกระดองจากผู้ทำการประมง การร่วมมือและการสร้างเครือข่ายระหว่างธนาคารปูม่าในจังหวัดเพชรบุรีจะทำให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน โครงการนี้นอกจากการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเกษตรกรผู้ประกอบอาชีพด้านการประมง การเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงปูม่าเชิงพาณิชย์ให้แก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง สร้างการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ อีกทั้งจะสามารถพัฒนาศักยภาพการผลิตด้วยการปรับปรุงสายพันธุ์ปูม่าให้มีความเหมาะสมต่อการเพาะเลี้ยงเชิงพาณิชย์ เพิ่มมูลค่าผลผลิตสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ชายฝั่งของจังหวัดเพชรบุรี ให้มีอาชีพที่มั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถสร้างงาน สร้างอาชีพแก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง เกิดการจ้างงานให้แก่ผู้ที่จบการศึกษาด้านการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่บริเวณชายฝั่งของจังหวัดเพชรบุรีที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ตามบัญชีรายชื่อผู้มีความประสงค์ด้านพันธุ์สัตว์น้ำของจังหวัดเพชรบุรี ได้กลับมาพัฒนาทักษะด้านการเพาะเลี้ยงปูม่าเชิงพาณิชย์ให้แก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งในพื้นที่และช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการเพาะเลี้ยงปูม่าเชิงพาณิชย์ในชุมชนต่อไปในอนาคต

ที่มาของโครงการ

☐ แผนหมู่บ้าน/ชุมชน	☐ แผนท้องถิ่น
☐ แผนพัฒนาอำเภอ	☐ แผนพัฒนาจังหวัด
☒ ริเริ่มใหม่	☐ ข้อเสนอของมูลนิธิ องค์กรอิสระ สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน ฯลฯ
☐ อื่นๆ โปรดระบุ _____	

8. กลุ่มเป้าหมายที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการดำเนินแผนงาน/โครงการโดยตรง (โปรดระบุ

กลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน อาทิ ประชาชน ผู้ดรงงาน ผู้ประกอบการ กลุ่มท่องเที่ยว)

☐ ประชาชน _____ ราย	☒ เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง _____ 200 _____ ราย
☐ ผู้ประกอบการ _____ ราย	☒ อื่นๆ ผู้จบการศึกษาทางการประมงระดับ ปวส. 4 _____ ราย

ผู้จบการศึกษาทางการประมงระดับ ปริญญาตรี 2 ราย

ผู้ประกอบการด้านประมงพื้นบ้าน, ประมงชายฝั่ง 100 ราย

9. ขอบเขตการดำเนินงาน/กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ

1. ปรับปรุงบ่อดินตามแบบรูปรายการเพื่อให้สามารถบริหารจัดการการเพาะพักและอนุบาลลูกปูม้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถใช้เป็นบ่อเพาะเลี้ยงและอนุบาลต้นแบบให้แก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง โดยดำเนินการปรับปรุงบ่อดินขนาด 3 ไร่ จำนวน 3 บ่อ โดยการปรับปรุงเพื่อสำหรับใช้เป็นบ่อเตรียมน้ำใช้สำหรับการอนุบาลจำนวน 2 บ่อ และบ่อสำหรับเพาะพักและอนุบาลลูกปูม้าขนาดประมาณ 0.5 ไร่ จำนวน 6 บ่อ

2. ดำเนินการประสานงานร่วมกับชุมชน ประมงพื้นบ้าน ประมงชายฝั่ง ตลอดจนธนาคารปูม้าในพื้นที่ชายฝั่งจังหวัดเพชรบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์แม่พันธุ์ปูม้าที่มีไข่นอกกระตองมาเพาะพักและอนุบาลในบ่อดินที่ได้ดำเนินการปรับปรุงบ่อแล้ว จำนวน 6 บ่อ ภายในศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุกรรมสัตว์น้ำเพชรบุรี ไม่น้อยกว่า 3 รอบการผลิต (2-3 เดือนต่อรอบการผลิต)

3. สร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ผู้จบการศึกษาด้านการประมง ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี และได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยให้ผู้จบการศึกษาด้านการประมงนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการเพาะเลี้ยงและอนุบาลปูม้า และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

4. ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปูม้าเชิงพาณิชย์ให้แก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปูม้าในพื้นที่ชายฝั่งของจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดใกล้เคียง โดยการนำลูกปูม้าขนาด 1 – 1.5 เซนติเมตร ที่ได้จากการเพาะพักและอนุบาลภายในศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุกรรมสัตว์น้ำเพชรบุรีแจกจ่ายให้แก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง โดยแต่ละรายจะได้รับตามขนาดพื้นที่การเลี้ยง 3 - 5 ตัวต่อตารางเมตร ตามบัญชีรายชื่อผู้มีความประสงค์ด้านพันธุ์สัตว์น้ำของจังหวัดเพชรบุรี

5. ประสานงานร่วมกับผู้ประกอบการอาชีพด้านประมงชายฝั่งไม่น้อยกว่า 100 ราย ในการนำลูกปูม้าขนาด 1 – 1.5 เซนติเมตร ปล่อยกับคืนสู่ธรรมชาติ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนในอนาคต

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เป้าหมายและตัวชี้วัด
1. ประชากรปูม้าเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 400,000 ตัวต่อปี
2. การจ้างงานสำหรับผู้จบการศึกษาด้านการประมงให้มีงานทำ ไม่น้อยกว่า 6 ราย
3. เกษตรกรได้รับองค์ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงปูม้าเชิงพาณิชย์จากการถ่ายทอดของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่า 200 ราย
4. ผู้ประกอบการอาชีพการทำประมงชายฝั่งมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20

11. ผู้รับผิดชอบแผนงาน/โครงการ

1 ชื่อ-สกุล นางสาวเมตตา ทิพย์บรรพต

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุกรรมสัตว์น้ำเพชรบุรี

กอง/สำนัก กองวิจัยและพัฒนาพันธุกรรมสัตว์น้ำเพชรบุรี กรมประมง

โทรศัพท์ (สำนักงาน/มือถือ) 0 3277 0748 โทรสาร 0 3277 0749

E-mail genetic.phetchaburi@gmail.com Line ID _____

ชื่อ-สกุล นายสาธิต คำผิง

ตำแหน่ง นักวิชาการประมงปฏิบัติการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุกรรมสัตว์น้ำเพชรบุรี

กอง/สำนัก กองวิจัยและพัฒนาพันธุกรรมสัตว์น้ำเพชรบุรี

โทรศัพท์ (สำนักงาน/มือถือ) 08 1355 9413 โทรสาร 0 3277 0749

E-mail khamphong_13s@hotmail.com Line ID 0813559413